На основу члана 88. став 2. Закона о адвокатури Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 80/15.) Скупштина Адвокатске коморе Републике Српске на засједању одржаном 19. 03. 2016. године усвојила је

К О Д Е К С $^{\scriptscriptstyle 1}$ ЕТИКЕ АДВОКАТА АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Адвокатура је у свакој људској заједници од изузетног значаја, као институција правног система која пружа правну помоћ ради одбране појединачног интереса, права и слободе, када су те вриједности угрожене од заједнице којој припадају или појединаца. Таква улога адвокатуре у заједници претпоставља и захтијева стручност и позитивне етичке вриједности.

Посједници захтијеваних вриједности су адвокати, који те вриједности исказују у односу према адвокатури, адвокатској комори чији су чланови, странкама и другим учесницима у поступцима у којима учествују, судовима, управним и другим органима пред којима поступају као пуномоћници, адвокатима, лицима која су са њим у радном или другом пословном односу и јавношћу.

Етичке вриједности адвоката у Републици Српској засноване су и на норми; уставу, закону и другим важећим прописима у заједници у којој живе и раде, међународним уговорима и правним актима којима се уређује и адвокатура, и Статуту и Кодексу етике адвоката и другим општим актима Адвокатске коморе Републике Српске.

Сваки адвокат радом и понашањем доприноси перцепцији о значају, улози и вриједностима адвокатуре ради чега Адвокатска комора Републике Српске констатује и установљава етичке вриједности у адвокатури у Републици Српској.

1.1. Смисао, циљ и примјена Кодекса етике адвоката

¹ «Службени гласник Републике Српске», број: 34/2016

Кодекс етике адвоката Адвокатске коморе Републике Српске утврђује начела и правила понашања којих су се, ради очувања достојанства и угледа адвокатуре, адвокати чланови Адвокатске коморе Републике Српске дужни придржавати.

Приликом обављања адвокатске дјелатности у иностранству, адвокат је дужан понашати се у складу са кодексом адвокатске етике земље у којој ту дјелатност обавља уколико начела и принципи тих кодекса нису у супротности са основама овог Кодекса и Кодексима Међународне уније адвоката и Европске заједнице.

Када адвокат брани или заступа странку на подручју Федерације БиХ, дужан је поступати у складу са Кодексом адвокатске етике адвоката Федерације БиХ, уколико начела и принципи тог Кодекса нису у супротности са начелима и садржајем овог Кодекса.

Одредбе овог Кодекса које се изричито односе на адвокате који раде сами у својим адвокатским канцеларијама на одговарајући начин примјењују се и на адвокате који раде у заједничким адвокатским канцеларијама, адвокатским ортачким друштвима и адвокатским друштвима као и на стране адвокате који, у складу са законом, обављају адвокатску дјелатност на територији Републике Српске.

Кодекс се односи и на адвокатске приправнике и стручне сараднике за правне послове уписане у одговарајуће именике Адвокатске коморе.

Уколико за одређени случај не постоји правило са директним значењем, Кодекс треба тумачити служећи се аналогијом или по циљу и смислу његових општих правила.

Свако понашање адвоката супротно принципима и правилима овог Кодекса представља повреду адвокатске дужности и повреду угледа адвокатуре Републике Српске.

Повреда правила Кодекса основа је дисциплинске одговорности адвоката. Адвокатска комора прописује дисциплинску одговорност и спроводи дисциплински поступак због повреде правила Кодекса.

1.2. Начело независности и самосталности

1. Адвокат заступа независно, а у складу са својим увјерењима заснованим на позитивном праву, правној науци и пракси, међународним правним стандардима, Статуту и Кодексу.

- 2. При заступању странака адвокат је дужан сачувати своју независност, а интерес странке смије штитити само средствима која су у складу са законом, достојанством адвокатског позива и добрим обичајима који нису у супротности са његовом савјешћу.
- 3. Одлуке о прихватању, начину и престанку заступања, адвокат доноси самостално.
- 4. Адвокат је дужан одбацити све покушаје утицаја на његову независност и самосталност у обављању службе, а о таквим покушајима потребно је извијестити органе Коморе.
- 5. Одступање од начела независности и самосталности допуштено је у мјери која је нужна за рад заједничке адвокатске канцеларије, адвокатског ортачког друштва и адвокатског друштва.

1.3. Начело стручности

- 1. Адвокат је дужан у свом раду поступати стручно, са знањем за које је стекао квалификације. Адвокат треба стално да се стручно усавршава, прати прописе, правну праксу и стручну литературу и да обнавља, усавршава и проширује своје правно и опште образовање.
- 2. Недопуштено је и у супротности је са достојанством адвоката да на било који начин сарађује са надриписарима. Сваки случај надриписарства, у који се лично увјерио или за који располаже вјеродостојним доказима, адвокат је обавезан пријавити Адвокатској комори.
- 3. Адвокат треба својим стручним знањем помагати другим адвокатима, а посебна је обавеза свих адвоката да се залажу у стручном усавршавању адвокатских приправника.

1.4. Начело савјесности

1. Адвокат је дужан своју професију обављати савјесно, одлучно, благовремено, уз пуну посвећеност случају који му је повјерен и уз употребу свих својих знања и способности и свих правно допуштених и оправданих средстава.

- 2. На заступање не смију утицати политичка и вјерска увјерења, нити национална, расна или страначка припадност.
- 3. Обављање послова које према прописима и одобрењу за рад могу обављати само адвокати, адвокат не смије пренијети на лица која за то нису овлаштена и оспособљена.

1.5. Начело повјерљивости и поштења

- 1. Однос између адвоката и странке мора бити заснован на повјерењу што је један од битних предуслова за успјешно заступање.
- 2. Адвокат треба странку обавијестити потпуно, јасно и искрено о правној оцјени случаја, процјени изгледа за успјех и извршавању или неизвршавању својих обавеза.
- 3. Адвокат је дужан да се према странци и према свима са којима контактира односи са поштовањем и љубазношћу поштујући њихово достојанство. При томе мора чувати своју част, морални лик, независност и стручност, тако да својим понашањем дјелује узорно и на друге.
- 4. У вршењу адвокатске службе и понашањем у приватном животу адвокат треба чувати углед и борити се за унапређење и афирмацију адвокатуре као самосталне професије.

1.6. Начело одговорности

- 1. У заступању странке адвокат је одговоран за савјете које је дао или пропустио да да, или за мјере које је предузео или пропустио да предузме.
- 2. Адвокат у сваком тренутку треба да буде свјестан своје одговорности и да с њом усклади своје поступке, нарочито када се опредјељује између супротстављених вриједности и интереса.
- 3. Адвокат не смије нудити своје професионалне услуге, нити странке стицати рекламом, нелојалном конкуренцијом, на нечастан или други недопуштен начин.

4. Одговорност адвоката не односи се на посљедице ризика на које је упозорио странку, ако је странка својим потписом или на други поуздан начин изричито потврдила да јој је на такав ризик указано, да га је свјесна и да га прихвата.

1.7. Начело неспојивости послова

- 1. Адвокат се не може бавити пословима који нарушавају значај и углед адвокатске професије.
- 2. Неспојиво је са адвокатуром истовремено обављање било које друге професије и дјелатности, изузев у области науке, књижевности, умјетности, правног образовања, хуманитарног рада и спорта.

2. АДВОКАТСКА ТАЈНА

- Адвокатску тајну представља све оно што је странка повјерила адвокату или што је адвокат, у случају у коме заступа, на други начин сазнао или прибавио, у припреми, током и по престанку заступања. Адвокатску тајну, поред сазнања адвоката, представљају и сви списи, предмети, записи и депозити који се налазе у адвокатској канцеларији.
- 2. Повјерљиве информације дате адвокату у заступању правног лица не смију се употријебити на штету самог правног лица или заинтересованог члана из састава правног лица.
- 3. Адвокат мора водити рачуна и о томе да адвокатску тајну чувају, на свеобухватан и одговоран начин, адвокатски приправници, стручни сарадници за правне послове и друга лица која раде у његовој адвокатској канцеларији.
- 4. Обавеза чувања адвокатске тајне протеже се на све адвокате у заједничкој адвокатској канцеларији, адвокатском друштву и адвокатском ортачком друштву и на сва лица запослена у тим облицима организовања адвоката.
- 5. Обавеза чувања адвокатске тајне није временски ограничена.
- 6. У циљу чувања адвокатске тајне, адвокат је дужан:

- а) упозорити и лично обавезати своје адвокатске приправнике, стручне сараднике за правне послове и сва друга лица која ангажује у току заступања, на чување адвокатске тајне, као и на посљедице кршења ове обавезе;
- б) у преношењу повјерљивих садржаја поштом, телефоном, телефаксом, електронским путем или на други посредан начин, поступати са разумним опрезом и на најмању мјеру свести могућност да тајна буде откривена, било случајно, било злоупотребом средстава комуникације;
- в) у околностима када зна или има оправдан разлог да посумња да се његови разговори са странком слушају или прислушкују, а нарочито у полицији, затвору или притвору, упозорити странку на ову опасност и на ризик да му под тим условима саопшти повјерљиве податке;
- г) надзирати лично или посредством поузданог лица израду преписа, копија или снимака повјерљивих исправа;
- д) исправе на одговарајући начин збринути и чувати;
- ђ) упозорити на повјерљивост садржаја лице које је овлаштено да такав садржај пренесе.
- 7. Откривање адвокатске тајне допуштено је само у случају да то странка адвокату на несумњив начин дозволи, ако је нужно ради одбране странке или ако је то потребно ради оправдања одлуке адвоката о ускраћивању одбране.

3. НЕДОПУШТЕНО ПРИБАВЉАЊЕ СТРАНАКА

3.1. Забрана рекламирања

- 1. Адвокат не смије јавно хвалити своје знање и способности, нити се рекламирати.
- 2. Сматраће се да адвокат крши забрану рекламирања посебно у ситуацијама када:
  - а) истиче, дијели или у јавним медијима, електронском представљању и у другим публикацијама објављује саопштења којима нуди своје услуге;
  - б) организује или користи услуге посредника, агената или трећих лица који га рекламирају, а нарочито када у ту сврху договара упућивање клијената са лицима у

притвору или затвору и лицима запосленим у полицији, суду, тужилаштву, управи и другим органима власти;

- в) означава своју канцеларију супротно правилима Статута и овог Кодекса;
- г) даје правне савјете путем средстава јавног информисања.
- 3. Адвокату је допуштено да у средствима јавног информисања објави податак о отварању или пресељењу своје канцеларије, при чему се мора избјећи сваки покушај или утисак да је ријеч о реклами. Такође је допуштено да адвокат пошаље обавијест о отварању или пресељењу своје канцеларије правосудним органима, другим адвокатима и својим странкама.

3.2. Забрана нелојалне конкуренције

- 1. Адвокат не смије стицати странке нелојалном конкуренцијом, а сматраће се да прибјегава нелојалној конкуренцији када:
  - а) користи познанства и везе са лицима у органима власти и другим организацијама и медијима да би договорио упућивање странака;
  - б) нуди бесплатно заступање или заступање за награду нижу од оне која је прописана Тарифом, противно условима из овог Кодекса;
  - в) обећава провизије и награде другима за прибављање странака и сарађује са надриписарима;
  - г) прибавља странке путем понуда, посредника и реклама;
  - д) позива се на добре везе и познанства;
  - ђ) истиче адвокатску таблу чији облик и садржај није у складу са Статутом Адвокатске коморе Републике Српске и овим Кодексом етике.

3.3. Забрана нечасног или другог недопуштеног прибављања странака

Адвокату није допуштено прибављања странака на нечастан и други недозвољен начин.

Сматраће се да адвокат прибавља странке на нечастан и недозвољен начин када:

- а) обећава успјех, даје нереалне процјене или доводи странку у заблуду у погледу правне природе предмета;
- б) омаловажава друге адвокате;
- в) подстиче или не оспорава увјерење странке у ефикасност корупције или предлаже и наговјештава лично судјеловање у корупцији, ступа у контакт са странкама других адвоката и наводи их да на њега пренесу заступање или преузима странке других адвоката на начин супротан овом Кодексу;
- г) на расправама и у другим јавним иступима у својству адвоката изазива инциденте у намјери да наметне утисак одважности и стекне популарност;
- д) или на други начин који је по општем схватању нечастан и недозвољен.

4. ИСТУПАЊЕ У ЈАВНОСТИ И СТРУЧНИ РАД

- 1. У начелу, адвокат не смије давати у јавности на било који начин податке о странкама које заступа, чињеницама и околностима које су му познате из предмета које је примио на заступање као ни оно што му је странка повјерила као свом заступнику.
- 2. У јавном иступању адвокат треба да води рачуна о забрани рекламирања и о значају и угледу адвокатуре.
- 3. Када у научној, педагошкој и публицистичкој дјелатности, у стручним радовима, на стручним скуповима правника и у средствима јавног информисања износи властито тумачење прописа и правних појмова, или указује на прописе и појаве које доприносе или штете демократском поретку, владавини права, правној сигурности и слободама и правима грађана, адвокат може да уз своје име истиче и назив професије "адвокат".

5. ОДНОС ПРЕМА СТРАНЦИ

1. Слобода међусобног избора и међусобно повјерење између адвоката и странке основне су претпоставке за прихватање и трајање, успјешну припрему и организацију заступања.

- 2. Адвокат ће у обављању своје професионалне дјелатности поступати само онда када за то има овлаштење странке.
- 3. Адвокат је дужан пружити правну помоћ странци која му се обрати, а смије ускратити пружање затражене правне помоћи само из разлога прописаних Законом о адвокатури, Статутом и овим Кодексом.
- 4. На доношење одлуке о заступању не смију утицати разлике у полу, раси, вјери, националности, језику, политичком и другом убјеђењу, поријеклу, друштвеном положају, економској моћи, имовном стању и страначкој припадности.
- 5. Када прихвати пружање правне помоћи, адвокат је дужан савјесним и стручним радом оправдати повјерење које му је указало лице које га је изабрало за свог правног заступника. Адвокат мора увијек поступати у најбољем интересу странке и мора интерес странке ставити чак и испред свог личног интереса и интереса својих колега адвоката.
- 6. Адвокат може одбити заступање странке само због оправданих разлога и то:
  - а) ако је оптерећен раније преузетим обавезама у вези са заступањем;
  - б) ако сматра да такву правну помоћ не може са успјехом пружити странци;
  - в) ако су изгледи за успјех минимални или никакви;
  - г) ако су захтјеви странке нереални или очигледно супротни њеним властитим интересима;
  - д) ако странка није способна или не жели да плати награду за његов рад или плаћање награде условљава успјехом у спору или из других оправданих разлога.
- 7. У кривичним предметима не сматрају се оправданим разлозима за одбијање одбране: личне особине окривљеног, врста кривичног дјела и висина запријећене казне, начин одбране окривљеног и револт које је кривично дјело изазвало у јавности.
- 8. Уколико утврди да странка коју брани или заступа даје неистините податке или наводе, неистините чињенице у предмету, адвокат може отказати пружање правне помоћи. У том случају, отказ пуномоћи адвокат може дати из свих оних разлога због којих може одбити пружање правне помоћи при чему је обавезан најмање 30 дана након отказа

- пуномоћи предузимати све радње у циљу спречавања наступања штетних посљедица за лице којем је пуномоћ отказао.
- 9. Адвокат неће заступати лице са противрјечним интересима, а уколико се та противрјечност појави у току поступка, дужан је отказати пуномоћ. При томе адвокат не може савјетовати, заступати или дјеловати у интересу двије или више странака у истом предмету ако у њему постоји сукоб интереса.

10. Адвокат треба одбити заступање:

- а) ако га је препоручила супротна странка или њен пуномоћник;
- б) ако је са супротном странком или њеним пуномоћником у таквим породичним, личним или пословним односима који објективно могу довести у сумњу његову непристрасност и савјесност, осим када странка, иако упозната са овим чињеницама, изричито захтијева заступање и адвокат је сам увјерен да то неће неповољно утицати на његов рад;
- в) ако је као судија, тужилац или друго службено лице у органима власти поступао у предмету у коме је рјешавано о претходном питању у односу на предмет заступања.

11. Адвокат је дужан одбити заступање:

- а) ако је захтјев странке очигледно супротан позитивним прописима;
- б) ако је он или који други адвокат који је радио или ради у истој адвокатској канцеларији, заједничкој адвокатској канцеларији, адвокатском ортачком друштву или адвокатском друштву, у истом предмету или предмету који је с њим правно повезан заступао противну странку или обје странке;
- в) ако истовремено у другом предмету заступа супротну странку;
- г) ако је захтјев или интерес странке у супротности са интересима правног лица у којем адвокат има какав положај или га заступа;
- д) ако му се за заступање обрати странка која у истом предмету већ има адвоката с којим није постигла сагласност о правном основу и организацији заступања.

12. Приликом преузимања заступања адвокат ће странци указати:

- а) на интерес да открије побуде и циљеве, и да истинито и у потпуности изнесе чињенице и доказе;
- б) на правило да је повјерљивост изнесених података заштићена обавезом чувања адвокатске тајне;
- в) на своју оцјену чињеничне и правне садржине предмета;
- г) на врсту и основне особине поступка који ће бити примијењен;
- д) на начин обрачуна и наплате, и на тачан или приближан износ награде и трошкова.

13. Адвокат је дужан:

- а) да се према свим странкама и предметима односи једнако савјесно и стручно;
- б) да у заступању поступа без непотребног одуговлачења;
- в) да странку благовремено обавјештава о свим битним промјенама у предмету, а на тражење странке, и о свим појединостима;
- г) да странку упозна с промјенама својих правних и чињеничних оцјена;
- д) да странци, на њен захтјев, осим личних биљешки и примјерака поднесака које је сам сачинио, преда све исправе, записнике, копије или преписе властитих поднесака, друге поднеске и одлуке, без обзира на то да ли заступање траје или је отказано и да ли награда и трошкови јесу или нису плаћени.
- 14. Као заступник, а нарочито као бранилац окривљеног у притвору, адвокат је дужан указати на повреде права одбране и друга кршења закона на штету своје странке, не претпостављајући њеним интересима своје односе са другим адвокатима, судијама, тужиоцима и другим учесницима у поступку.

15. Супротно је одредбама Кодекса када адвокат:

- а) прима нове странке или предмете у мјери која угрожава испуњење његових обавеза према постојећим странкама и према предметима који су у току,
- б) излаже странку непотребним издацима, нарочито предлагањем сувишних доказа и безразложним узроковањем одлагања или повећавања броја расправа;

- в) са странком закључује уговор о доживотном издржавању или уговор којим од странке бестеретно стиче имовину и имовинска права;
- г) из својих средстава за странку полаже јемство или плаћа обезбјеђење, новчану казну, обештећење и трошкове у поступку, осим ако то оправдавају изузетне и тренутне околности или се ради о малим износима, а углед и платежна способност странке дају основа за увјерење да се ради о краткорочној позајмици;
- д) поистовјећује се са својом странком и њеним интересом.
- 16. Адвокат може отказати заступање ако за то постоје или он сматра да постоје оправдани разлози. Оправдани разлози у овом случају јесу сви разлози због којих је адвокат могао да одбије прихватање заступања, изузев преоптерећености обавезама коју је сам проузроковао накнадним примањем нових предмета.
- 17. Адвокат је дужан отказати заступање из истих разлога због којих је имао обавезу да се заступања не прихвати, а уколико су му ови разлози били или морали бити познати и у вријеме када се заступања прихватио, одговоран је за штетне посљедице које су, због његовог заступања или у периоду тог заступања, нанесене странци, другом лицу или интересима правде.
- 18. Адвокат треба водити рачуна и томе да заступање не откаже на начин и у тренутку који би странци проузроковао штету.
- 19. Кад откаже заступање адвокат је у обавези да предузима у корист странке мјере неопходне за спречавање или отклањање штетних посљедица за странку у предмету, осим ако странка већ има и другог пуномоћника, све док га странка такве обавезе на несумњив начин не ослободи, док не ангажује другог заступника или док не истекне законом прописан рок обавезе предузимања процесних радњи након отказивања заступања.
- 20. Након отказивања заступања адвокат треба да се суздржи од давања изјава које би странци погоршале положај у поступку или јој донијеле непријатности у јавности или у приватном животу.

6. ОДНОС ПРЕМА СУПРОТНОЈ СТРАНЦИ

- 1. Адвокат треба и према супротној странци наступати одмјерено, учтиво и објективно, настојећи тиме створити услове да се спор што прије ријеши у обостраном интересу.
- 2. Адвокат не смије искористити неукост, заблуду или плашљивост супротне странке, нарочито ако она нема правног заступника, како би за своју странку прибавио неосновану корист.
- 3. Адвокат не смије долазити ни у какав контакт са супротном странком без знања адвоката који ту странку заступа или без знања своје странке.
- 4. Однос према супротној странци мора бити коректан. Ако супротна странка сама није коректна, адвокат према њој може поступати одлучно и енергично, нарочито онда када би изостанак таквог његовог понашања штетио оправданим интересима странке коју он заступа.
- 5. Ни у ком случају адвокату није дозвољено противну странку омаловажавати или потцјењивати, а дужан је у сваком погледу поштовати њено људско достојанство.

7. МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ АДВОКАТА

- 1. Између адвоката, адвокатских приправника и стручних сарадника за правне послове потребно је да постоји професионална сарадња и однос повјерења.
- 2. Поштовање које адвокат дугује своме позиву обавезује га на колегијалан и лојалан однос према другим адвокатима и на професионалну солидарност. Такви међусобни односи не смију штетно утицати на савјесност и одлучност адвоката приликом заступања или одбране своје странке.
- 3. Неприхватљиво је нелојално прибављање клијената, рекламирање противно условима одређеним у Статуту и овом Кодексу, давање негативних изјава о другим адвокатима, адвокатским приправницима и стручним сарадницима за правне послове, као и одржавање било каквог контакта са надриписарима.
- 4. У циљу успостављања и одржавања добре професионалне сарадње адвокат треба:
  - а) с другим адвокатима размјењивати стручна знања и мишљења;

- б) прихватити замјену адвоката који то од њега тражи, осим ако је спријечен због раније преузетих обавеза у својој адвокатској канцеларији, и о резултатима замјене без одлагања обавијестити адвоката који је замјену тражио.
- 5. У пружању правне помоћи страном адвокату замољени адвокат мора бити свјестан чињенице повећане одговорности приликом заступања или давања правног савјета. Ови разлози налажу да адвокат такве случајеве преузме само уколико их може обрадити стручно и без одуговлачења.
- 6. Адвокат не смије контактирати са лицем за које зна да га заступа други адвокат без пристанка другог адвоката.
- 7. Адвокат може преузети странку од другог адвоката када се увјери да је та странка претходно отказала пуномоћ том адвокату и да је у цјелости измирила обавезе према њему.
- 8. Интереси колегијалне солидарности, професионалне сарадње и угледа адвокатуре налажу адвокату:
  - а) да настоји поправити поремећене односе са другим адвокатом;
  - б) да не дозволи да нарушени односи с другим адвокатом дођу до изражаја у заступању пред судом или другим органом;
  - в) да неспоразуме с другим адвокатом рјешава мирним путем, између себе или пред органима Коморе, прије обраћања суду или другом надлежном органу, што је у складу са моралним принципима овог Кодекса.

8. АДВОКАТСКИ ПРИПРАВНИК И СТРУЧНИ САРАДНИК ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

1. Адвокат, заједничка адвокатска канцеларија, адвокатско ортачко друштво и адвокатско друштво, као послодавци (у даљњем тексту: Послодавац) могу примити у радни однос на одређено вријеме дипломираног правника без праксе, адвокатског приправника, ради обављања приправничке вјежбе, коју је дужан обезбиједити сагласно програму обуке адвокатских приправника у Адвокатској комори Реублике Српске како би исти стекао потребно знање и вјештину ради полагања правосудног испита.

- 2. Послодавац може примити у радни однос стручног сарадника за правне послове на одређено или неодређено вријеме.
- 3. Послодавац је дужан уредно плаћати уговорену накнаду за рад адвокатском приправнику и стручном сараднику за правне послове, плаћати друге новчане обавезе које проистичу из уговора о раду и омогућити остваривање дугих права која имају по основу рада и радног односа.
- 4. У извршавању послова пружања правне помоћи који су адвокатском приправнику или стручном сараднику за правне послове повјерени од стране послодавца адвокатски приправник и стручни сарадник за правне послове су дужни се придржавати упутстава и инструкција послодавца, као и етичких норми које су наведене и описане у овом Кодексу етике и другим општим актима Адвокатске коморе Републике Српске.

9. ОДНОС ПРЕМА АДВОКАТСКОЈ КОМОРИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- 1. Адвокат је дужан на сваком мјесту и у свако доба чувати углед, самосталност и независност Адвокатске коморе Републике Српске и њених органа. Право и дужност адвоката је да учествује и помаже у раду органа Адвокатске коморе Републике Српске.
- 2. Част је за адвоката да буде изабран за члана органа Адвокатске коморе Републике Српске. Као члан органа Адвокатске коморе Републике Српске адвокат је дужан ажурно, стручно и савјесно извршавати све обавезе које има по том основу.
- 3. Адвокат је обавезан благовремено и у потпуности испуњавати материјалне и друге обавезе према Адвокатској комори Републике Српске и извршавати коначне одлуке њених органа.
- 4. Неизвршавање одлука органа Адвокатске коморе Републике Српске и неизвршавање или неуредно извршавање материјалних обавеза према Адвокатској комори Републике Српске, сматра се тежом повредом адвокатске дужности.
- 5. Тежом повредом адвокатске дужности сматра се и свако увредљиво понашање у писаним или усменим обраћањима органима Адвокатске коморе Републике Српске и достављање неистинитих података тим органима.

10. ОДНОС ПРЕМА СУДОВИМА, УПРАВНИМ И ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

- 1. Однос адвоката према судовима, управним и другим државним органима и њиховим представницима, и однос суда, других органа и њихових представника према адвокату, израз је правне културе и уважавања правничке професије.
- 2. Адвокат мора у току поступка показати дужно поштовање према суду или другом органу бранећи часно интересе своје странке, на начин који је за њу најбољи, а у складу са законом, при чему је дужан чувати самосталност и независност адвокатске професије. Адвокат је дужан и своју странку упућивати на поштовање правосудних, управних и других органа пред којима се води поступак, у складу са правилима овог Кодекса.
- 3. Правила којима се регулише однос адвоката према суду одређују и однос адвоката према судијама и свим другим лицима запосленим у правосуђу.
- 4. Поднесци и усмена излагања адвоката треба да буду јасна, сажета, умјесна и логична, а критика коју адвокат упућује суду, управним и другим државним органима и њиховим представницима не смије бити саопштена на непримјерен или увредљив начин.
- 5. У односу према суду, управним и другим државним органима или њиховим представницима адвокат не смије:
  - а) утицати на ток поступка и доношење одлуке непрофесионалним средствима и притисцима, а нарочито обраћањем органима и лицима која немају право да се уплићу у поступак, расправљање и одлучивање;
  - б) испољавати родбинске или пријатељске односе са судијама и другим представницима органа власти пред странком, супротном странком или њеним заступником, или да пред овим лицима ствара утисак постојања таквих односа;
  - в) неповољан ток или исход поступка правдати приписивањем корупције и других видова злоупотреба судијама и другим представницима органа власти, или подржавати такво увјерење странке, осим ако он или његова странка располажу доказима који би представљали основ за подношење кривичне или дисциплинске пријаве;
  - г) злоупотребљавати улогу браниоца да би странци, или посредством странке која је у притвору или на издржавању казне, другим притвореницима или затвореницима

кришом достављао писма, поруке или предмете, чије је достављање забрањено, подложно контроли или намијењено недозвољеним циљевима;

- д) да пред својом странком, супротном странком или њеним заступником, уочи рочишта улази у судницу или другу службену просторију за расправу прије званичне прозивке, или се након завршетка рочишта у судници или таквој просторији задржава и по изласку свих ових лица, осим ако свој улазак или останак претходно тим лицима оправда постојањем изузетних, оправданих и истинитих разлога;
- ђ) прибјегавати процесним злоупотребама, а нарочито не смије користити неосноване разлоге за одлагање рочишта и износити податке и доказе за које зна да нису истинити.

11. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВАЊА У АДВОКАТСКОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ

- 1. Адвокат може имати само једну адвокатску канцеларију, која по изгледу и уређењу мора бити у складу са значајем и угледом адвокатуре и условима неопходним за чување адвокатске тајне и одговарајуће држање и чување списа, односно која испуњава услове утврђене општим актом Адвокатске коморе Републике Српске.
- 2. Адвокат је дужан у својој адвокатској канцеларији обезбиједити уредно вођење предмета/списа, њихово чување, о њима водити тачну евиденцију тако да странку на сваки њен захтјев може информисати о стању предмета, а по потреби, у кратком року обавијестити о томе и одговарајући орган Адвокатске коморе Републике Српске.

Адвокат мора имати одређено сједиште своје адвокатске канцеларије и не смије имати филијалу канцеларије.

- 3. Сви адвокати из заједничке адвокатске канцеларије имају сједиште у истом мјесту и у истом радном простору, погодном за адвокатуру у таквом облику рада. Адвокатско ортачко друштво и адвокатско друштво могу имати само једну адвокатску канцеларију са сједиштем у сједишту друштва и не могу оснивати пословне јединице.
- 4. Табла адвоката се истиче на згради у којој је сједиште његове канцеларије. Ова обавеза се односи и на заједничку адвокатску канцеларију, адвокатско ортачко друштво, адвокатско друштво и стране адвокате, уписане у одговарајуће именике, односно уписнике, Адвокатске коморе Републике Српске.

- 5. Адвокат је обавезан на сваки поднесак који је сачинио ставити свој печат и поднесак потписати.
- 6. Садржај и облик табле и печата уређује се општим актом Адвокатске коморе Републике Српске.

12. НАГРАДА И ТРОШКОВИ ЗАСТУПАЊА

- 1. Адвокат има право на награду за пружену правну помоћ и право на накнаду трошкова који су настали у и ради извршавања пружања правне помоћи према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.
- 2. Награду и трошкове заступања адвокат ће наплатити према Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката или по уговору, а на тражење странке омогућиће јој увид у Тарифу о наградама и накнади трошкова за рад адвоката важећу на дан извршене радње заступања и на дан плаћања награде и накнаде и дати јој спецификацију обрачуна награде и накнаде у писменој форми.
- 3. Адвокат је дужан информисати странку о процјени трошкова заступања и упозорити је на могућност да трошкови одмјерени од суда на терет противне странке могу бити мањи од његове процјене.
- 4. Адвокат може унапријед наплатити предвиђене трошкове, као и оне који ће нужно настати ради пружања правне помоћи. Уколико ове трошкове странка не плати унапријед, адвокат неће повриједити правила професије ако одбије пружање правне помоћи или у току поступка на одговарајући начин ускрати заступање.
- 5. Уколико странка не плати награду или накнаду, адвокат ће је писмено опоменути на ту обавезу и упозорити да ће у противном наплату затражити судским путем.

6. Адвокату није допуштено:

а) да закључује уговор о награди искориштавајући тежак положај странке у поступку, злоупотребљавајући начело поштења тако што странци неистинито приказује њен положај тешким или тежим него што то објективно јесте; б) да уговара, тражи или прима награду од странке за одбрану по службеној дужности,

осим ако суду достави пуномоћ и затражи да га суд разријеши својства браниоца по

службеној дужности.

13. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Ступањем на снагу овог Кодекса етике престаје да важи Кодекс етике адвоката

Адвокатске коморе Републике Српске од 12. 03. 2005. године.

2. Дисциплински поступци који су покренути прије ступања на снагу овог Кодекса етике,

а нису правоснажно окончани до његовог ступања на снагу, спровешће се на основу

овог Кодекса етике уколико је то једнако или повољније за пријављеног, односно

дисциплински оптуженог адвоката.

3. Овај Кодекс етике адвоката Адвокатске коморе Републике Српске ступа на снагу осмог

дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Предсједник,

Јован С. Чизмовић, с. р.

Број: Ск. АК РС- 13/2016.

У Бањој Луци, Март 19. 2016. године.

19